

(/)

[🏠 \(/ \)](#) > Anmeldelser (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>)> Bøger (<https://www.historie-online.dk/boger>) > Tilfældets magt

Tilfældets magt

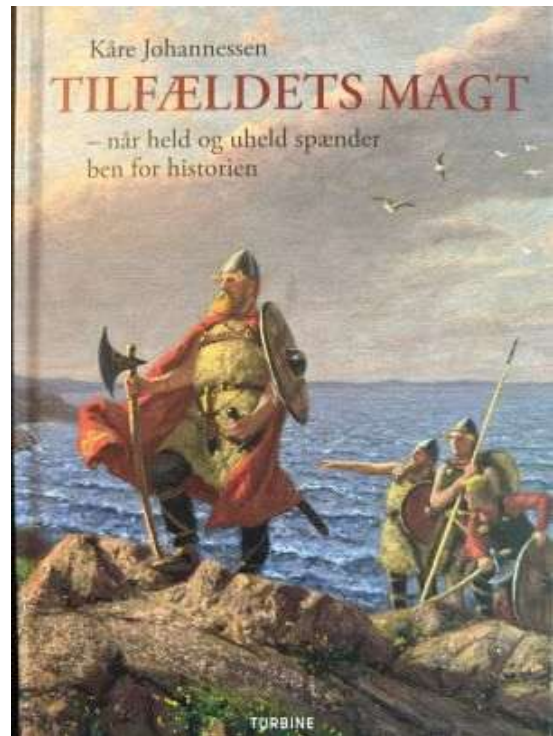
*Kategori: Bøger**Visninger: 492*Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/tilfaeldeets-magt)[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/tilfaeldeets-magt](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/tilfaeldeets-magt)) **t** ([https://twitter.com/home?](https://twitter.com/home?status=)[status=](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/tilfaeldeets-magt). Aktiviteten kan ses på [https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/tilfaeldeets-magt)[5/tilfaeldeets-magt](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/tilfaeldeets-magt)) **in** ([https://www.linkedin.com/shareArticle?](https://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/tilfaeldeets-magt&title=)[mini=true&url=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/tilfaeldeets-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/tilfaeldeets-magt&title=)[magt&title=](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/tilfaeldeets-magt&title=))**Kåre Johannessen****Tilfældets magt - når held og uheld spænder ben for historien****Turbine. 224 sider. 279,95 kr.**

Med 24 historiske begivenheder samlet i bogen er det ikke blot historien, der fortælles. Eksemplerne spænder fra krigselefanter 152 f.kr. til pacemakeren i 1956. Fællestrækket er, at det kunne have gået helt anderledes, hvis ikke held, uheld eller blot tilfældet havde villet det anderledes

Af Michael Koch

Planlægning er godt, og selvom der er brugt mange tanker og lang tid på planlægning, så kan forsynet ville det anderledes. Denne bog handler om netop det. Vi kender det nok alle. Tilfældet kan have gjort, at man møder den eneste ene, eller at jobmuligheden åbnede sig til et selskab. Efter en rigtig morsom indledning kaster forfatteren sig ud i de 24 historiske fortællinger, alle med mulighed for at historien kunne have været helt anderledes. Historien kommer godt rundt i tiden. Fra 153 f.kr. hvor konsul Nobiliors kampelefanter pludselig vendte om, og den romerske hærfører tabte slaget. Den forreste elefant fik en sten i hovedet og flygtede i vild panik. Numantias krigere øjnede muligheden, styrtede ud, og nedlagde tusindvis af romerske krigere.

Det sidste kapitel foregår et par tusind år senere med opfindelsen af pacemakere. Opfinderen, Wilson Greatbatch, skulle opfinde et apparat til at overvåge hjertelyde, men kom til at lodde en forkert komponent i et elektronisk kredsløb. I stedet for at optage hjertelyd, udsendte opstillingen elektriske impulser i helt fast rytme. Nu gik det slag i slag, og på kort tid gik det fra tilfældig opstilling til den første pacemaker. Mellem bogens to yderpunkter får vi hele fortællingen om Columbus og Amerika, samt andre fortællinger, der hører til "Amerikas opdagelse".

Shakespeare skrev engang, at nogle mennesker fødes til storhed, andre opnår storhed, og atter andre får storhed trukket ned over hovedet. Det kan man roligt sige om Kejser Claudius. I år 41 havde Caligula trådt på for mange, han havde holdt for mange vilde fester, og han havde brugt alt for mange penge. Så Caligula blev myrdet. I timerne efter hans drab var der stort kaos i paladset. Claudius gemte sig bag en portiere, hvor hans fødder stak ud. En soldat så fødderne, og trak Claudius frem, der kastede sig for fødderne af soldaten, som trak ham op og hyldede ham. Da flere soldater kom til, bar de Claudius frem som ny kejser, og det forblev han at være til sin død tretten år senere.

Vi stifter senere bekendtskab med barnekongen Magnus af Norge, som styrtede med sin hest i Alsted udenfor Sorø. Resten af denne historie bør læseren selv glæde sig over. Ligeså specielt var det, da den normanniske hertug Wilhelm i 1116 skulle krydse den Engelske Kanal. Samtidig var kong Henrik også ved at krydse kanalen, og dette gav kronprinsen den lysende ide, at han ville overhale kongens skib og nå først hjem. Der blev sat fulde sejl og det gik fint, lige indtil kronprinsens skib i høj fart ramte et skær og sank. Mange mistede livet.

En ung jurastuderende var i 1505 på vej hjem til fods i Thüringen i Tyskland, da et voldsomt lynnedslag slog ned ganske nær den unge mand. Han blev skræmt fra vid og sans og bad til gud, at hvis han overlevede situationen, ville han opgive sine jurastudier og vie sit liv til kirken. Det gjorde han. Mandens navn var Martin Luther. Herhjemme var der også tilfælde, hvor skæbnen slog til igen. I starten af 1700-tallets København bestod byen af smalle gader og utallige huse af træ. Byens 70.000 indbyggere havde heldigvis et trænet brandkorps på omkring 1.000 mand. Den 20. oktober 1728 blev der gennemført en lang, hård rutinemæssig øvelse. Oven på den vel overståede dag var belønningen et solidt drikkegilde. Da meddelelsen om brand indløb klokken 19.30, var korpsets mænd indisponerede. De var "dalrende drukne", som det hed sig. Desværre bød denne oktoberaften på kraftig blæst, så branden udviklede sig dramatisk. Da korpsets reaktionstid var sløv, og evnen til at agere mildest talt var ringe, gik det helt galt. På et døgn forsvandt en trediedel af byens godt og vel 4.000 huse. 15.000 blev hjemløse. 67 år senere gentog ulykken sig, da byen igen var udsat for brand. Denne gang var også forfærdelig for byens beboere. Den første brand kunne nok ikke være undgået, men kunne antagelig være begrænset mere, end tilfældet var.

I 1931 var Winston Churchill på besøg i New York. Englænderen skulle krydse gaden, men glemte at i USA kører bilerne i den modsatte side. Ude på vejen blev Churchill ramt af en bil og blev slynget hen ad vejen. Efter en tur på hospitalet blev Winston udskrevet, og fik en recept med hjem på "ubegrænsede mængder alkohol, særligt ved spisetid". (Recepten findes stadig) Det er ganske skræmmende at tænke på, hvad der var sket under 2. verdenskrig, hvis Winston Churchill havde mistet livet. Heldigvis overlevede han, og resten er historie. Fortællingen er med i bogen.

Et sidste eksempel fra bogen er Alexander Flemings forglemmelse i 1928. i forbindelse med hans forskning havde han en serie petriskåle stående med stafylokokstammer. "Uheldigvis" var én af skålene ikke lukket helt til. Da Fleming kom tilbage fra ferie og så denne petriskål, var det opdagelsen af penicillinen. Tænk sig, antibiotika opfundet, fordi et låg ikke sad rigtigt. Eksempler og historier i bogen er skrevet i en behagelig og munter tone. Det er en fornøjelse at læse forfatterens sprogbloomster. Forfatteren, der kalder sig privatpraktiserende historiker, holder en del foredrag og formidler historie. Det gør han godt i denne bog, der er et herligt bekendtskab.

[Historie-online.dk, den 15. oktober 2025]

SE RELATEREDE ARTIKLER